

Pedagogika jako věda o edukaci

Edukace
v porodní
asistenci
a ošetřovatelství

Vymezení pojmu

- Paidagogos
(doprovázející
otrok)
- Paedagogus
(průvodce, učitel)

Michelangelo Buonarroti - Umírající
otrok (socha)

Vymezení pojmu pedagogika

- Celoživotní proces (prenatální výchova)
- V různých prostředích a za různých podmínkách

Vymezení pojmu pedagogika

- Naší didaktiky začátkem budiž vypátrati a najíti způsob, podle něhož by ti, kdo učí, učili méně, ti však, kdo se učí, naučili se více, podle něhož by škola měla méně hluku, nechuti a marné práce, avšak více klidu, rozkoše a pevného výsledku, méně zmatku a nesvárů, více světla, pořádku, míru a pokoje.

J.A.Komenský

Vymezení pojmu pedagogika

- Má svůj předmět zkoumání (výchovu člověka)
- Má soubor prostředků, metod a technik
- Má základní pojmový aparát
- Není vázána pouze na vzdělávání ve školských institucích
- Edukační věda (výchovné a vzdělávací působení)

Vztah k dalším vědám - interdisciplinarita

zdravotní vědy

Ekonomika

Psychologie

Pedagogika

Sociologie

Filozofie

další vědy

Aplikované pedagogické disciplíny

- Oftalmopedie (tyflopédie).. s poruchou zraku
- Logopedie... s poruchou řeči
- Surdopedie.. s poruchou sluchu
- Etopedie...s poruchou chování
- Psychopedie... s psych. poruchami,
○ s retardací
- Somatopedie... se zdrav. postižením

Výchova a vzdělávání

- Specifický druh lidské činnosti
- Vyvolání žádoucí odezvy
- Záměrné a soustavné formování osobnosti směrem k aktivitě jedince
- Proces vytváření a ovlivňování podmínek (stimulující) optimální rozvoj jedince

Pedagogika v oš. disciplínách

- Specifický druh lidské činnosti
- Cíl: Vyvolání žádoucí odezvy
- Záměrné a soustavné formování osobnosti směrem k aktivitě jedince (zdraví, pohoda)
- Proces vytváření a ovlivňování podmínek (stimulující) optimální rozvoj jedince
- Zdravotní gramotnost - prevence

Edukace v Porodní asistenci a Záchranářství

- Specifický druh činnosti PA a ZZ
- Vyvolání žádoucí odezvy
- Záměrné a soustavné formování osobnosti klienta (ženy) a její rodiny směrem k aktivitě, zdraví, pohodě
- Proces vytváření a ovlivňování podmínek (stimulující) optimální vývoj jedince
- Vzdělávání, pomoc, podpora (prevence)

Edukace v porodní asistenci a ZZ

- Součást profesionální péče o ženu a dítě, klienta
- Identifikace rizik a jejich následná eliminace
- **Důraz na primární péči a prevenci**
- Aktivní zapojení ženy/klienta do procesu naplňování cílů Zdraví 21
- Prostředek k získání aktivního přístupu klienta ke zdraví

Vývoj edukace

- 70. léta – jednoduché předávání instrukcí a informací (plnění ordinací)
- Konec 80. let – politické změny = prosazování změn a hodnot v práci PA a sester (důležitost informací)

Vývoj edukace

- 90. léta – KOP, ošetrovatelský proces, klientka = partner,

důraz na aktivní přístup klientky ke zdraví

individualita ženy v popředí zájmu PA a ZZ

práva pacientů = právo na informace

Vývoj edukace

Počátek 21. století

- Tradičně orientovaná porodní asistence a ošetrovatelství (ústavy)
- Zvýšený důraz na primární péči a prevenci (výchovu ke zdraví)
- Kompetence PA a ZZ

Edukace v porodní asistenci a ZZ

Předpoklady pro naplnění role PA/ZZ edukátorky:

- Dostatek informací a odborných znalostí
- Pochopení vlastní role
- Znalost edukačního procesu
- Znalost a dovednost tvorby edukačního projektu
- Schopnost posouzení subjektu edukace (respekt)
- Osvojení si dovedností edukátora (komunikace)
- Morálně-volní vlastnosti (zodpovědnost)

Východiska edukace v PA a ZZ

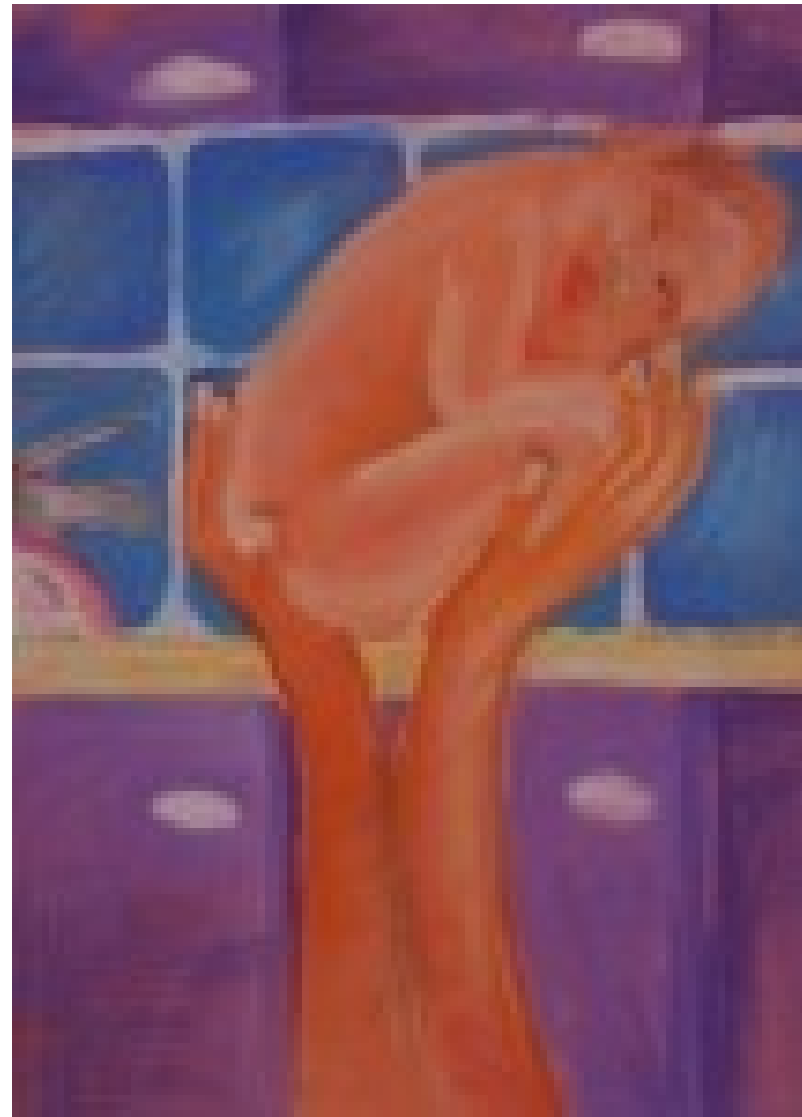
- VĚDĚT – UMĚT – CHTÍT
- Právo klienta na informace
- Výchova jedince, rodiny, komunity
- Právo informované volby - souhlas kl.
- Znalost rozsahu kompetencí PA

Cíl edukace v porodní asistenci a ZZ

- Pomoc jednotlivcům, rodinám, komunitám dosáhnout tělesného, duševního, sociálního a duchovního zdraví a pohody a souladu s jejich sociálním a kulturním prostředím.

Cíl:

Zdravá společnost

Závěr

- Edukace je jeden z nejdůležitějších aspektů porodní asistence a záchranářství
- Významná samostatná funkce PA a ZZ
- Zlepšuje kvalitu života
- Součást prevence i léčby
- Naplnění autonomní role PA a ZZ

Otázky

- K čemu je pedagogika užitečná?
- Co je charakteristické pro moderní pedagogiku na rozdíl od tradiční?
- Co je cílem edukace ve zdravotnictví, co v PA?
- Jaké jsou požadavky na PA-edukátorku?
- Jaký byl vývoj edukace ve zdravotnictví?
- Jaká jsou východiska a předpoklady edukace v PA?